

Hyvät ehdokastavat

Vaalien lähestyessä on valitettavasti käynyt ilmi, etteivät kaikki ehdokkaat hallitse edes alkeellisia käytöstapoja. Viime torstainakin muuan nähty kansanedustajaehdokas kulki todistettavasti keskellä kirkasta päivää Oulun kaduilla kolmen tuttavansa ohi sanomatta heille käsipäivää. Jotta tällainen ei yleistyisi, on tarpeen julkaista muutamia käytösohjeita eduskuntaan pyrkiville.

1. Hymyile aina. Tämä tosin koskee vain hallituspuolueiden ehdokkaita, jotka hymyllään ilmaisevat sitä, että hyvin menee mutta menköön. Liikaa innokkuutta on vältettävä, sillä se tulkitaan helposti hysteriaksi. Opposition on syytä nauraa kovaäänisesti ja hieman katkeransävyisesti aina kun puhutaan hallituksesta. Muulloin ollaan murheellisen näköisinä, jotta rahvas luulee ehdokkaan kantavan huolta kansakunnan tulevaisuudesta.

2. Purista kaikkia käsiä, jotka kiinni saat. Muista, että kansanedustajaehdokas on yhden sortin julkkus, joten hänen kädenpuristuksensa muistetaan pitkään. Gallup-tutkimusten mukaan saippuan kulutus romahtaa aina vaalien alla, kun ihmiset jättävät pesemättä ne kädet, joilla ovat sanoneet ehdokkaille päivää tai puristaneet kurkusta.

3. Taputa olalle. Jos pääset tarpeeksi lähelle äänestäjää, läimäytä sitä tuttavallisesti hartioihin, vaikket tuntisikaan. Kannattaa hankkiutua esimerkiksi onnikoihin ja supermarketteihin, joissa on helppo päästä taputusäisyydelle. Naisia taputeltaessa on syytä olla erityisen tarkkana taputuslupustan valinnassa.

4. Älä tyrkytä mielipiteitäsi. Jos olet esimerkiksi kommunisti, älä vaadi perustuslaillista mukanaan vallankumoukseen siltä istumalta. Aloita puhumalla kom-

promissista, ja eipä aikaakaan kun vastapuolesi on niin sekaisin että äänestää sinua varmasti. Jos taas olet kokoomuslainen, älä hingua hallitukseen liian näkyvästi, esimerkiksi roikottamalla kieltäsi suun ulkopuolella tahi pärskimällä. Yleensä riittää, kun toteat kaikki muut kyvyttömiksi. Tämä kohta ei koske liberaaleille, joille mielipiteistä ei voi ongelmia syntyäkään.

5. Pidä puhe. Yleensä puheen pitämistä jännitetään liikaa ja harjoitellaan etukäteen aivan turhaan. Äänenkäytöllä ei ole tositalanteessa paljonkaan väliä, sillä tyhjässä huoneessa heikompi ääni kaikuu kummasti. Jos puhe ei tunnu irtoavan, uskottavaan vaikutukseen pääsee sanomalla mitä sylki suuhun tuo ja sirottellemalla sekaan muutamia avainsanoja, kuten "työttömyys", "eritoten nuorisotyöttömyys", "yritysilmapiiri", "investointihalukkuus", "vaikutusmahdollisuuksien lisääminen", "ensiarvoisen tärkeää" ja "kylläpä oli hyvää kahvia". Kun puheessa on riittävästi näitä sanoja, on aivan sama, mitä muuta siinä on ja missä järjestyksessä.

6. Markkinoi numeroasi. Muista, että ihmiset piirtävät vaalilippuun numeron, eivät nimeä. Siis jos numero on hyvin esillä, ei sen takana olevasta ehdokkaasta niin väliä olekaan. Siksi on hyvä sujauttaa oma numero vaivihkaa sinne tänne tavalliseen puheeseen. Jos numerosi on esimerkiksi 156, voit aivan hyvin mennä kysymään kenkäkaupasta 156 numeron kenkiä. Kun niitä ei löydy, ihmettele moneen kertaan: "156. Kyllä teillä pitäisi olla numeroa 156. Minä olen käyttänyt 156:ta koko ikäni". Kun myyjä alkaa katsoa kummasti, läimäytä otsaasi ja sano että jopas minä nyt olen hajamielinen, kun on noita asioita niin paljon hoidettavana. Sehän oli minun ehdokasnumeroni se 156, kengän numerohan oli tietysti 52 solakka, kaikkea sitä sattuu, hehe. Mutta otetaan kolme viiskakkosta kenkää niin eikös se ole yhteensä 156.

Tilanne laukeaa ystävälliseksi hekotteluksi, jonka aikana voi sanoa myös käsipäivää ja taputtaa olalle. Myyjän päähän jää soimaan numero 156. Kun hän illalla kertoo ystävättärelleen ja anopilleen siitä kuinka sai uudella pesuaineella kaupparatsumiehensä paidan niin puhtaaksi, ettei ukon ole tarvinnut kahteen viikkoon käydä kotona paidanvaihdossa, hän varmasti kertoo samassa yhteydessä siitä miellyttävästä, mutta hieman hajamielisestä asiakkaasta, joka kysyi 156 numeron kenkiä. Näin numerosi leviää hiljalleen yhä laajemmalle ja laajemmalle, ja kaikki muistavat sen astuessaan vaaliurnan ääreen.

Näiden ohjeiden tinkimätön noudattaminen takaa eduskuntaan pääsyn noin 95 prosentin varmuudella. Tämä on tieteellisesti todistettu, sillä 95 prosenttia kansanedustajista on niitä käyttänyt vaalikampanjassaan.